

Мотиваційна канва уроку словесності

Навчання без бажання — це як пташка без
крил.

Жан-Жак Руссо

Нормативно-правове забезпечення

Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у 33СО у 2025/2026 навчальному році (Лист МОН №1/16828-25 від 13.08.2025)

Державний стандарт базової середньої освіти

Модельні навчальні програми

Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі

Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»

Оцінювання результатів діяльності

Оцінювання в НУШ: нормативне та методичне забезпечення

5 неочевидних фактів про нове оцінювання в НУШ:
огляд рекомендацій МОН

Як оцінювати в НУШ

Про затвердження рекомендацій щодо
оцінювання результатів навчання

8 клас НУШ: методичний кейс

Сучасний урок

Мотивація та
зацікавленість

Інтерактивність

Розвиток
критичного
мислення

Використання
сучасних
технологій

Інтегрований
підхід

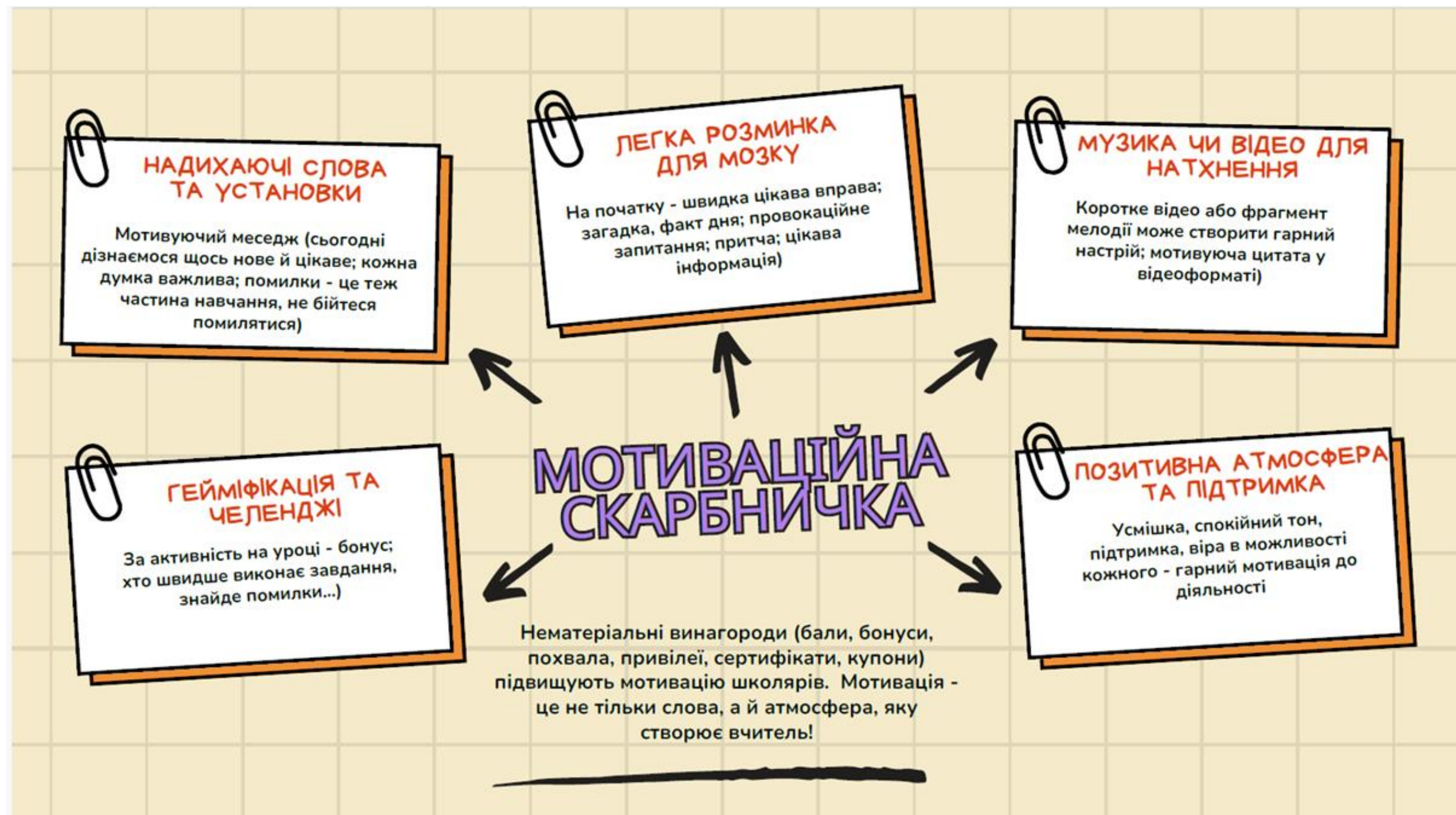
Емоційна
залученість

Особистісний
підхід

Зворотний
зв'язок

Результат, а
не оцінки

Навчання
через
практику

1. ПРОСТІШЕ СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ

Людський мозок обробляє зображення в **60000** разів швидше, ніж текст. Візуальні елементи допомагають швидко зрозуміти суть, якщо навіть глядач читає по діагоналі. Картинки та іконки структурують матеріал, зменшуючи когнітивне навантаження

2. ПОСИЛЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ВПЛИВУ

Люди запам'ятовують емоції краще, ніж факти. Яскраві та доречні зображення викликають реакцію та краще закарбовуються в пам'яті. Емоційний зв'язок з контентом збільшує довіру та залученість

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ

4. ВІЗУАЛЬНА ІЄРАРХІЯ ТА ФОКУС

Очі спочатку "чіпляються" за великі, контрастні та цікаві елементи. Візуальна ієрархія допомагає глядачу зрозуміти, що найважливіше. Іконки, кольори та форми направляють увагу в потрібне місце.

3. ПІДСИЛЕННЯ КЛЮЧОВИХ ІДЕЙ

90% інформації, яка потрапляє в мозок, є візуальною. Графіки, інфографіка, схеми допомагають структурувати великі обсяги даних та роблять їх зрозумілими. Візуальні метафори (наприклад, лампочка = ідея) допомагають швидше передати сенс.

5. БРЕЙДІНГ ТА СТИЛЬ

Узгоджена візуальна мова робить контент професійним. Використання брендових кольорів, шрифтів, стилю підвищує впізнаваність, гарна презентація створює враження експерта.

Результати діяльності людини тільки на 20% залежать від інтелекту, а на 70-80% - від мотивації.

Мотивація - це інтереси, потреби, прагнення, емоції, переконання, ідеали, установки, які спонукають учня до діяльності.

Мотиваційна канва уроку — це система прийомів і завдань, що допомагає зацікавити учнів, активізувати їхню пізнавальну діяльність та налаштувати на ефективну роботу під час навчання. Вона передбачає створення атмосфери емоційної залученості, формування позитивної установки на навчання і підтримку внутрішньої мотивації школярів.

Мотиваційна канва - це не просто набір прийомів, це стратегія залучення учнів до навчальної діяльності, створення психологічного комфорту та формування внутрішньої потреби в пізнанні. Це той місток, який перекидає вчитель між повсякденним світом учня та новими знаннями.

Мотиваційна канва
— це не лише «гарний початок уроку», а комплексна стратегія, яка забезпечує захоплення навчанням, підтримує інтерес до вивчення предмета, надихає на саморозвиток.

Мотивація – це “внутрішня рушійна сила”, яка спонукає людину до дії, визначає її спрямованість, інтенсивність та наполегливість у досягненні певних цілей (це чому ми щось робимо).

Види мотивації

- **Внутрішня мотивація** - це прагнення вчитися заради самого процесу навчання, отримання нових знань, розвитку та задоволення від процесу пізнання. Вона виникає зсередини, коли людина відчуває зацікавленість у предметі або процесі навчання. Це задоволення від процесу, інтерес, допитливість, прагнення до самореалізації.

Наприклад, учень читає книгу, бо йому цікавий сюжет, а не заради оцінки.

- **Зовнішня мотивація** — це процес, коли навчання стимулюється зовнішніми факторами, такими як оцінки, похвала, нагороди або уникнення покарання. Іншими словами, це коли людина робить щось, щоб отримати зовнішню винагороду або уникнути негативних наслідків, а не через внутрішній інтерес.

Причини низької мотивації

Організаційні та освітні фактори

- нецікава (незрозуміла) програма;
- орієнтація на оцінки, а не на знання;
- відсутність вибору

Соціальні фактори

- взаємини з учителем;
- взаємини з однолітками;
- тиск з боку батьків

Психологічні та особистісні фактори

- відсутність відчуття успіху;
- страх перед помилками;
- перевтома;
- нерозвинені навички навчання

Активізація мислення:
мотивований учень не
просто слухає, він
думає, аналізує, шукає
відповіді

Розвиток особистості:
мотивація стимулює
самостійність, творчість,
критичне мислення

Формування позитивного
ставлення до навчання:
коли урок цікавий, зникає
нудьга, з'являється
бажання вчитися

Мотивація

Розвиток саморегуляції:
мотивовані учні краще
організують своє навчання,
вміють ставити цілі й докладати
зусиль для їх досягнення,
проявляють самостійність у
навчанні

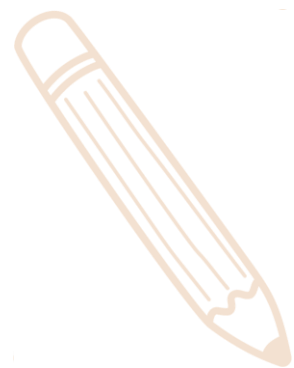
Підвищення зацікавленості й
ініціативи: мотивація пробуджує в
учня інтерес до знань, сприяє появі
навчальної ініціативи, прагненню
самостійно здобувати нову
інформацію та застосовувати її

Довгостроковий вплив: від рівня мотивації залежить не лише успішність у школі, а й загальний розвиток особистості, здатність розвивати свої таланти та життєві навички

Мотивація

Самооцінка: успіхи, досягнуті завдяки мотивації, підвищують самооцінку учнів та їхню віру у власні сили.

Розвиток мотиваційної сфери

Визнання досягнень (система заохочень і нагород; зворотний зв'язок і підтримка)

Формування позитивної атмосфери в класі (стосунки учень-учитель, учень-учень; створення безпечного та підтримуючого середовища; залучення батьків до освітнього процесу)

Методи зацікавлення учнів

інтерактивні методи навчання
(використання сучасних технологій та
медіаресурсів, гейміфікація
навчального процесу);

залучення учнів до практичної діяльності
(проєктне навчання (дослідницькі, творчі та
інформаційні проєкти), інтеграція теорії з
практикою, проблемно-пошукове навчання,
методи, що стимулюють ініціативу учнів
(самостійне творче складання завдань);

індивідуалізація навчального
процесу (диференційований підхід,
надання вибору в навчальних
завданнях).

Прийоми, що сприяють мотивації

- **Яскрава пляма**: використання незвичайних фактів або висловлювань для залучення уваги.
- **Вправи з "ключами"**: диктанти, де при правильному виконанні відкривається приховане слово або фраза, що мотивує та формує правописну компетенцію.
- **Нестандартне формулювання теми уроку**: "Перший симфоніст української прози", "Найбільший поет-модерніст" тощо.
- **Вдало підібраний епіграф**: цитати, що інтригують або відображають ключову ідею уроку.
- **"Темна конячка"**: опис невідомого автора/персонажа через цікаві факти для вгадування.
- **Демонстрація твору іншого автора**: пісня-вірш, що передує вивченню теми.
- **Кроссенс**: головоломка на асоціаціях для візуалізації інформації.
- **Ейдос-конспект**: роздуми на основі образності тексту, створення власних образів.
- **Візуалізація правил**: малюнки до правил, наприклад, для іменників або односкладних речень.
- **Хмарка тегів (слів)**: візуалізація термінології або рис персонажів для швидкого запам'ятовування.
- **Мнемонічні фрази**: сукупність технік для запам'ятовування інформації через асоціації.
- **Створення позитивного настрою**: "Долонька бажань", посмішки.
- **Використання життєвих ситуацій**: діалоги, що ілюструють проблемну тему (наприклад, непорозуміння через мову).

Криголами

Унікальна техніка, що допомагає налаштувати аудиторію на «спільну хвилю». Залучає всіх учасників до діяльності, створює позитивну атмосферу на уроці.

Криголами: ефективний спосіб
розпочати урок

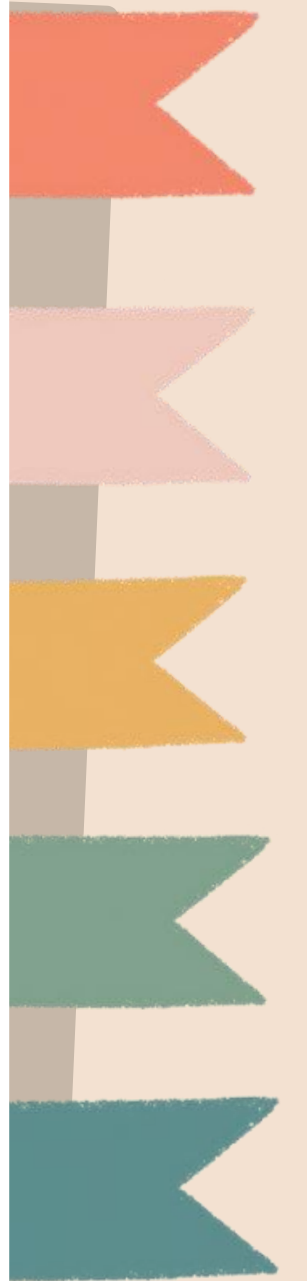
Мотиваційні родзинки

Методична підтримка

Матеріали для уроків

- **Видавництво «Ранок»**
- **Видавництво «Генеза»**
- **Видавництво Літера ЛТД»**
- **Видавництво «АСТОН»**

Платформа графічного дизайну

Canva

Сучасний сервіс графічного
дизайну

Презентації, робочі аркуші,
інтерактивні аркуші,
навчальні відео, онлайн-
дошки, колажі, ментальні
карти

плакати, листівки,
мінісайти, розтяжки,
сертифікати,
інфографіка

Сучасні освітні ресурси

[Рандомайзери у цифровому класі; практичне застосування](#)

[Color Pop - генерація нових сторінок для розмальовок](#)

Educarplay - платформа для створення інтерактивних завдань

Fototalisman - онлайн-конструктор дошки візуалізації

NarKin AI - створення візуальних елементів

[Wheel of Names — простий, зручний і універсальний інструмент для гейміфікації уроків](#)

Корисні матеріали

[Хакнути мотивацію: як гейміфікація стимулює дітей розвиватися у форматі гри](#)

[12 порад для підвищення мотивації школярів до навчання](#)

[Мотивуємо та мотивуємося: добірка матеріалів \(бібліотека «На Урок»\)](#)

[Все про мотивацію](#)

Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Вінницької міської ради

КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників ВМР»